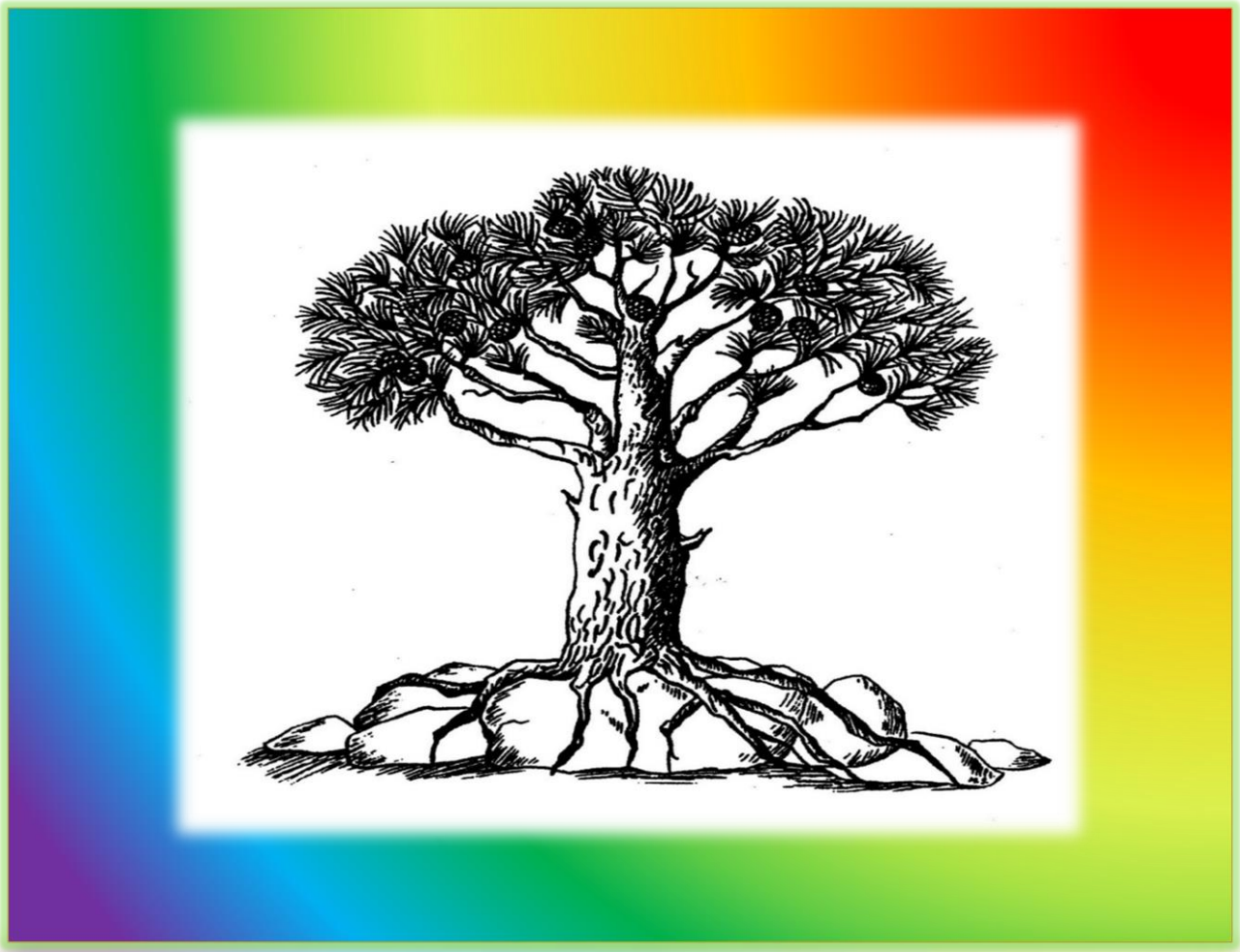

naslikala: ga. Stupica Marlenka

KORENINE

ŠTEVILKA 15

GLASILO DOMA STAREJŠIH OBČANOV

LJUBLJANA VIČ - RUDNIK, ENOTA KOLEZIJA

FEBRUAR 2022

Spoštovani,

vsem, ki ste prispevali članke, misli, pesmi in ostale prispevke za novo številko glasila, se iskreno zahvaljujemo.

Želimo vam prijetno branje. Obenem vas obveščamo, da lahko na domski spletni strani www.dso-vic.si najdete koristne in zanimive informacije o bivanju, prehrani, projektih, dodatnih storitvah in drugih dejavnostih v našem Domu.

Miki, Rozi, Tjaša

Ko hodiš, pojdi zmeraj do konca.
Spomladi do rožne cvetice,
poleti do zrele pšenice,
jeseni do polne police,
pozimi do snežne kraljice,
v knjigi do zadnje vrstice,
v življenju do prave resnice,
v sebi do rdečice čez eno in drugo lice.
A če ne prideš ne prvič ne drugič
do krova in pravega kova,
poskusi:
vnovič
in zopet
in znova.

Tone Pavček

Tokratna številka glasila Korenine je ponovno zaznamovana z aktivnostmi zaradi koronavirusne bolezni, ki je od vseh nas zahtevala spremenjen način življenja in ravnanja. Zakrivanje obraza z zaščitno masko, preverjanje zdravstvenega stanja stanovalcev, zaposlenih in svojcev, redna testiranja in izvajanje aktivnosti v manjših skupinah so postali stalnica pri našem delu in življenju v Domu. Cepljenje nam je v začetku leta prineslo vsaj malo olajšanja in nam vlilo novega upanja za vrnitev v življenje pred epidemijo. Aktivnosti smo hitro prilagodili trenutnim potrebam in jih postopoma ter v manjših skupinah tudi začeli izvajati.

Še posebej ponosni smo na to, da v letu 2021 nismo Dom niti za en dan popolnoma zaprli za obiske. Pri pojavu posameznih okužb smo ravnali v skladu s strokovnimi smernicami ter ob uporabi osebne varovalne opreme vseskozi zagotavljali tudi obiske v sivi in rdeči coni.

Pospešeno smo nadaljevali s pripravo dokumentacije in izdelavo finančne konstrukcije za obnovo enote Kolezija in s pripravo prostorov za uvedbo novega koncepta dela gospodinjskih skupin, v okviru katerega smo nadaljevali tudi z izobraževanjem zaposlenih. V mesecu juliju smo oddali prijavo na javni razpis za sofinanciranje vlaganj v infrastrukturo za krepitev odpornosti izvajalcev institucionalnega varstva, upoštevajoč deinstitucionalizacijo v okviru 15. prednostne osi REACT EU. O uspešni kandidaturi na razpis smo bili obveščeni 12. novembra, ko smo prejeli sklep resornega ministrstva o dodelitvi skoraj 6,4 mio. € nepovratnih evropskih sredstev. Ta projekt bomo v Domu izvedli v dveh fazah s predvidenim pričetkom v februarju 2022, zaključen pa mora biti do 30. junija 2023. V prvi fazi bomo adaptirali glavno jedilnico Doma, uredili prezračevanje in ohlajevanje kuhinje in pralnice, postavili večnamenski montažni objekt na ravni strehi nad stavbo B, povečali sobe, ki v objektih A in C mejijo na teraso B ter nadvišali dvigalo v stavbi A. V drugi fazi bomo v celoti prenovili objekt A vključno z vzpostavijo dodatnih bivalnih prostorov v mansardi objekta A ter kotlovnico. Pri prenovi bomo v Domu sledili novemu konceptu dela in v stavbi A vzpostavili gospodinjske skupine, s katerimi bomo bivanje stanovalcem približali bivanju v skupnosti. V Domu se zadnja leta vsebinsko že pripravljamo na takšen način dela. Del projekta je tudi ureditev dodatne ambulante za splošnega zdravnika v prostorih Doma. Na ta način nam bo izvajalec osnovne zdravstvene dejavnosti lažje zagotovil prisotnost zdravnika v Domu.

Ponosni smo tudi na vzpostavitev elektronskega evidentiranja opravljenih storitev v službi zdravstvene nege in oskrbe in na prenovo klicnega sistema, ki nam med drugim omogoča tudi spremljanje odzivov na klice stanovalcev. Za zaposlene smo izvedli dvodnevno izobraževanje bazalne stimulacije, v dalj časa trajajoče izobraževanje za gospodinje sta se vključili dve zaposleni, precejšnje število zaposlenih je poslušalo vsebine iz sodelovanja mlajših sodelavcev s starejšimi, kaj nas motivira za delo s starimi ljudmi, kako postavljamo meje in zaščitimo sebe, kaj so naše odgovornosti pri delu s starimi ljudmi, srednjim medicinskim sestram in strokovnim delavcem in sodelavcem pa smo omogočili izobraževanje na temo asertivnega komuniciranja. Vse leto smo za zaposlene izvajali delavnice razkuževanja rok in uporabe osebne varovalne opreme.

V mesecu novembru smo vodje in ključni zaposleni s pomočjo zunanjega moderatorja v okviru modela kakovosti E-Qalin izvedli projektno nalogo ter oblikovali vizijo DSO Ljubljana Vič - Rudnik za naslednje petletno obdobje. Na dveh delavnicah o oblikovanju vizije smo se najprej

ozrli v preteklost in se skupaj spomnili, kaj vse smo v Domu uresničili v minulih petih letih. Sledil je pogled naprej in skupno načrtovanje dela za naslednjih pet let. Vizija nagovarja aktualne zadeve na področju investicij in programov dela s stanovalci, svojci ter zaposlenimi v Domu. Verjamemo, da bomo s skupnimi močmi, medsebojnim sodelovanjem, zagnanostjo in doslednostjo uspešni pri uresničitvi postavljene vizije.

V letu 2022 bomo večino svojih misli in dejanj usmerili v izvajanje projekta prenove. Prepričani smo, da nam bo s skupnimi močmi, medsebojnim usklajevanjem in reševanjem dnevnih izzivov to tudi uspelo. Stanovalci in svojci vedno prepoznate naše aktivnosti, nas pohvalite in tudi izrečete kakšno kritiko, da se lahko pri delu še izboljšamo. Tudi tokrat vas vabimo, da nas pokličete, pri prenovi sodelujete in se udeležite vseh informativnih sestankov, ki jih bomo izvedli v zvezi s prenovo, seveda ob upoštevanju ukrepov v namen preprečevanja širjenja koronavirusne bolezni.

Na koncu pa še zahvala stanovalkam in stanovalcem, da ste se v izjemno visokem odstotku odločili za zaščito s cepljenjem in da ste sprejeli nov način bivanja zaradi epidemioloških razmer. Iskrena zahvala svojcem, ki kljub vsem omejitvam v večini z razumevanjem sprejemate našo skrb za vaše bližnje, nam zaupate in nam pošiljate spodbudne besede. Hvala, ker ste našim stanovalcem in nam zaposlenim v oporo v teh nenavadnih časih. In nenazadnje iskrena zahvala tudi zaposlenim, ker upoštevate predpisane zaščitne ukrepe, ker ne obupate, ker vztrajate in vestno ter skrbno izvajate storitve oskrbe in zdravstvene nege ter rehabilitacije za stanovalce in ker še vedno najdete moč, voljo in energijo, da Dom skupaj približamo našim stanovalcem. Dragocen prispevek k izvajanju delovnih nalog so tudi v zadnjem letu prispevali vsi prostovoljci, ki so sodelovali z našim Domom. Velik poklon vsem.

Sodelavci so se tudi v letu 2021 potrudili in zbrali prispevke za novo številko kolezijskega glasila Korenine, za katero verjamem, da bo tudi tokrat vsebovalo zanimive vsebine in prispevke naših stanovalcev, njihovih svojcev in zaposlenih. Želim vam prijetno branje, ustvarjalcem glasila pa izrekam priznanje za odlično pripravljeno glasilo.

mag. Melita Zorec,

direktorica

Spoštovane stanovalke, stanovalci,

pred 40 leti, 4. februarja 1982, so se za stanovalce prvič odprla vrata novega Doma starejših občanov Ljubljana Vič - Rudnik, enota Kolezija. Koliko stanovalcev, zaposlenih, svojcev in obiskovalcev se je v teh letih zvrstilo v Domu! Vsi ti ljudje in njihove usode dajejo našemu Domu poseben pečat, zaradi njih je danes tak, kot je. In ponosni smo nanj, čeprav razpoke na fasadi, stara oprema in pohištvo kažejo na čas, ki smo ga tu skupaj preživeli. Te razpoke kažejo na modrost, ki smo jo v tem času dosegli, kažejo na to, da smo iz mladostno zagnanega kolektiva postali topla in prijazno organizirana hiša, v kateri imamo zaposleni temeljno nalogo, da stanovalcem v domačem, prijaznem in toplem okolju omogočamo kakovostno preživljanje starosti.

Ob jubileju, kot ga praznujemo danes, številke niti niso tako pomembne. Saj nas ne oblikujejo številke. Oblikovali so nas obrazi in značaji množice oseb, ki so bile v teh letih povezane z delom Doma. Vsaka oseba, vsak obraz sta v skupno usodo prinesla nekaj svojega, posebnega. Zaradi njih smo edinstveni in posebni tudi mi. Vseeno pa naj omenim, da se je v 40 letih v enoto Kolezija vselilo skupno 1969 stanovalcev.

Dve sodelavki, ki sta z delom v enoti Kolezija pričeli že leta 1982, sta še vedno z nami. To sta vodja pralnice Ilinka Ešegović in medicinska sestra Ljubinka Peršak. S svojo predanostjo delu, zavodu, stanovalcem in sodelavcem ter s strokovnostjo in navdušenjem sta nam za vzgled. Obe že izpolnjujeta pogoje za odhod v zasluženi pokoj. Vemo, da si po upokojitvi želita skupaj osvojiti čim več slovenskih vrhov, mi pa si želimo njune pozdrave z vsakega od njih. Kdaj nas bosta dejansko zapustili, prepuščamo njuni odločitvi. Skupaj z bivšimi in sedanjimi sodelavci sta pripravili trdno podlago za nadaljevanje dela po dolgo pričakovani obnovi enote Kolezija, ki se bo pričela v letošnjem letu.

V letu 2021 nas je zapustil stanovalec gospod Peter Soklič. Z nami je bil vse od leta 1984. Gospod je z neuklonljivo voljo do aktivnega življenja kljub hudim telesnim omejitvam med sostanovalci in sodelavci zapustil neizbrisen pečat. Pogumno je sprejemal in premagoval težave, ki so mu jih prinašale telesne omejitve. Premagal ga je lahko edino majhen, očem neviden virus, ki že dve leti kroji življenje in delo v Domu in v družbi nasploh. Njegov odhod nas je pretresel in težko smo se sprijaznili z njim.

Trideseto obletnico delovanja v enoti Kolezija praznuje umetniška skupina Arti, v kateri ustvarjajo gospe iz okolice enote, ki se po končanih delavnicah vrnejo domov k svojemu običajnemu življenju. Umetniška skupina je bila ustanovljena na pobudo nepozabne Mare Kralj, akademske slikarke, lutkarice in portretistke. Žal je covid omejil njihovo delo in prihode v našo enoto, a je kljub vsem težavam, ki nam jih je prinesla epidemija, njihova sedanja mentorica, prva med enakimi, gospa Marija Cerar, uspela organizirati številčno omejeno likovno delavnico tudi za naše stanovalce, na katerih so z veseljem poprijeli za čopiče in druge pripomočke za likovno ustvarjanje. Veselimo se razstave njihovih del, ki bo organizirana takoj, ko primež epidemije nekoliko popusti.

Dvajseto obletnico delovanja praznuje tudi skupina za ohranjanje miselnih aktivnosti za stanovalce pod mentorstvom prostovoljke gospe Olge Pavlič, profesorice in umetnostne zgodovinarke, ki je svoje delo v Domu v obliki skupnih predstav za stanovalce in krajane Trnovega povezovala tudi s svojim delovanjem v Četrtni skupnosti Trnovo. Žal je covid omejil delovanje skupine, vseeno pa že potekajo dogovori za prireditev, ki bo na sporedu takoj, ko se bo nevarnost prenosa okužb zmanjšala.

Covid je tisti dejavnik, ki že drugo leto zapored najbolj oblikuje življenje stanovalcev in delo zaposlenih v enoti Kolezija. Leto 2020 je bilo zaznamovano s sorazmerno visokim deležem okužb stanovalcev in zaposlenih in težko smo dočakali zadnjo nedeljo v decembru leta 2020, ko so bili prvič cepljeni skoraj vsi stanovalci, ki še niso preboleli okužbe s covidom. S prvim januarjem 2021 med stanovalci nismo imeli več okužb. Seveda pa so vse omejitve v zvezi z družabnim življenjem v Domu v manjši ali večji meri ostale tudi celo leto 2021. Od maja do septembra 2021 se je z virusom SARS-CoV-2 okužilo sedem stanovalcev, ki so zaradi precepljenosti kazali le lažje simptome bolezni in večinoma niso potrebovali bolnišničnega zdravljenja. Okužbe smo v letu 2021 uspeli obvladovati lokalno v bivalnih enotah, kjer so se pojavile. Stanovalce, ki so potrebovali izolacijo, smo začasno nameščali v posebne prostore, imenovane rdeča cona. Bivalnih enot ni bilo več treba prazniti v večjem številu. Glavne domske jedilnice ni bilo več treba zapirati kot v letu 2020. V času prvega in drugega vala epidemije v letu 2020 je največjo stisko pri stanovalcih povzročala ločenost od svojcev zaradi omejevanja obiskov. V letu 2021 so bile omejitve obiskov močno zmanjšane, kar je stanovalcem in svojcem prineslo neizrekljivo olajšanje. S prvim in drugim odmerkom cepiva se je cepilo 96 % stanovalcev enote, s tretjim oziroma obnovitvenim pa že 80 %. Največja zasluga za

ozaveščanje stanovalcev in zaposlenih o potrebi po cepljenju gre domski zdravnici dr. Nevenki Oblak, ki je neutrudno od stanovalca do stanovalca in od svojca do svojca pojasnjevala prednosti, ki jih ima cepljenje zoper covid-19 za zdravje stanovalcev in število okužb v Domu, in je s svojo aktivnostjo prepričala marsikaterega cepilnega skeptika.

Organizirane so bile le aktivnosti in prireditve, v katerih je sodelovalo manjše število stanovalcev iz posameznih bivalnih enot in ena izmed njih, ki jih gotovo velja omeniti, je bila plesna delavnica, organizirana s pomočjo prostovoljke Irene Debeljak in profesionalnega plesnega para Maje in Petra. Ples v plesni delavnici je terapevtska in družabna aktivnost, ki našim stanovalcem v času mnogih covidnih omejitev prinaša radost in veselje.

V letu 2021 bo življenje in delo v naši enoti v največji meri krojila obnova prostorov. Dolga in natančna priprava projektov ter pridobitev gradbenega dovoljenja v letu 2020 sta prinesli pridobitev sredstev iz evropskega sklada za vlaganje v infrastrukturo socialnih zavodov. Pred nami so naporni dnevi prilagajanja obnovi. Začeli bomo kmalu, morda že v februarju. Storili bomo vse, kar je v naši moči, da bosta življenje stanovalcev in delo zaposlenih potekala v običajnih okvirih. Vseeno bo treba v nekaterih bivalnih enotah začasno izprazniti sobe, preseliti stanovalce v druge dele enote in prostore prepustiti izvajalcem, da bo obnova čimprej izvedena. Stanovalce, njihove svojce in zaposlene naprošamo, da vse težave, ki jih bo prinesla obnova, sprejemajo mirno, strpno in z razumevanjem. Le tako bodo izvajalci vsa predvidena dela lahko opravili kakovostno in pravočasno. Stanovalce, svojce in zaposlene bomo o vseh načrtovanih aktivnostih v zvezi z obnovo sproti in natančno obveščali. Zavedamo se, da bo dobra komunikacija med vsemi udeleženimi pri obnovi ključnega pomena za dobro počutje vseh ter za nemoteno in uspešno izvedbo del. Seveda bo čas obnove tudi čas velikih izzivov, vendar smo nanje pripravljeni odgovoriti in jih sproti reševati. Pred seboj imamo cilj – prenovljen, moderen in urejen Dom, v katerem stanovalci živijo v gospodinjskih skupinah in skupaj z zaposlenimi usmerjajo vsakodnevno življenje.

Prav bi bilo in spodobilo bi se, da 40-letnico naše enote obeležimo s primerno proslavo za stanovalce, zaposlene in goste. Žal pa okoliščine, v katere nas je potisnilo širjenje okužb z boleznijo covid-19, ki je z mutacijo omikron trenutno že v petem valu, tega ne dopuščajo. Obljubljamo, da bomo konec druge faze obnove enote dostojno proslavili poleti leta 2023 in takrat izkoristili priložnost, da se spomnimo tudi naše štiridesete obletnice.

Ob 40. obletnici Doma starejših občanov Ljubljana Vič - Rudnik, enota Kolezija, vsem stanovalcem in zaposlenim iskreno čestitam!

Vili Dolenc,

vodja enote Kolezija

Slika: Sodelavki Ilinka in Ljubinka, ki sta z nami že 40 let, na osvojeni Begunjščici septembra 2021.

SLOVENIJA – 30 LET

Vsepovsod in v srcu kliče mi:
Raduj se Slovenija ti!
Ti, ki praznuješ svobode polet,
svoje samostojnosti 30 let.

Zgodovina tvoja je veličavna,
pot do pravice, do svobode zveličavna.
Naj krasijo te lovor, rožmarin dišeč
in simbol slovenstva: nagelj rdeč.

Naj zastave v soncu sreče zaplapolajo.
Ljudje te zemlje, radujte se na glas,
napočil samostojnosti je čas.

V vsakem letnem času
nam razkazuješ drugačen obraz;
kdo znal bi bolje te ljubiti kot jaz
in Slovenci mi, ki tvoje smo krvi?

Varuj nas bolečih ran,
razdvojenosti omam.
Ljubimo te vsi,
lepotica vseh lepotic,
najlepša si.
Čudovita narava te krasi.

Ivana Giehler,
stanovalka

MOJ DAN V DOMU

Pred prihodom v »dom« me je skrbelo, kaj bom tam počel med sebi enakimi. Danes te skrbi ni več. Čas imam zapolnjen. Včasih mi ga celo primanjkuje. Upoštevati moramo, da leta zmanjšujejo našo storilnost. Največ časa s stanovalci enote porabimo pri delu, ki smo ga opravljali pred prihodom v Dom. Sledijo dnevni dogodki. Izogibamo se pogovorom o osebnih težavah. Čas si krajšamo tudi z igranjem taroka.

Lep dan izkoristimo za sprehod po bližnji okolici. Rad prebiram zanimive knjige. Za branje mi že primanjkuje časa.

Z veseljem obiskujem jutranjo telovadbo, ki mi pomeni pripravo za izpolnjevanje dnevnih nalog.

Janez Živkovič,

stanovalec

NOVO ŽIVLJENJE

PRIDEŠ

Prišel si v Dom – prišel s svojimi domačimi ali celo še sam si hodil, ali pa so te pripeljali z rešilnim. Posledice so enake: nič, prav nič ne veš, kje si se znašel, kako se boš gibal in kdaj bo čas za hrano – celo v svojo sobo ne znaš po nadstropjih in hodnikih, a ti ne zmoreš pod obilico novih vtisov izbrati tistega, kar je najbolj pomembno.

SPOZNAVAŠ IN SE PRILAGAJAŠ

Mine prvi dan, drugi, tretji – in celo en teden … Sedaj si že malo bolj sposoben pri vsakdanjih opravkih: higiena, oblačenje in odhod v jedilnico, kam z umazanimi oblačili, kako je s friziranjem in pedikuro in – zelo pomembno – kdaj greš na sprehod ali kako se dobiš z domačimi.

Kmalu ugotoviš, da nimaš nobenega poznanega. Sčasoma se z nekaterimi npr. pri mizi, na oddelku, hodnikih, pri telovadbi celo že pozdravljaš in izmenjuješ po nekaj besed ali vprašanj.

Vse bolj razpoznavamo sestre, negovalke, snažilke, strežnice in kuharice, perice, fizioterapevtke, delovne terapevtke, receptorke in druge zaposlene v upravi. In glej, sčasoma pomnimo celo njihova imena.

Dnevi, meseci in celo leta minevajo zelo hitro. Šele kasneje se zaveš popolnoma drugačnega življenja, kot si ga imel pred vstopom v Dom, če ti je to všeč ali ne. Ista izkušnja stanovalk in stanovalcev je, da je tukajšnje življenje novo življenje – pri visoki starosti. Vsak dan je drugačen od nekdanjih. Z vsemi močmi se jim prilagajamo, ne samo navzven, tudi z mislimi in čustvi. Tako ostajamo čim bolj sami svoji, s svojimi prepričanji in navadami, spomini in željami, ki smo jih nekdaj imeli. Druženje z drugimi nas zbližuje v manjše skupine in skupinice, tudi na podlagi aktivnosti v Domu.

ŽIVIŠ

Sprejemamo NOVO ŽIVLJENJE, ker se zavedamo, da nimamo druge izbire. Posledica: še imamo smisel za smeh in humor, za duhovite pripombe, za spremljanje dogodkov zunaj in znotraj Doma. Res imamo vsi svoje zdravstvene težave. Vendar nas neprekinjena zdravstvena oskrba odgovornih in potrpežljivih zdravstvenih delavk – dan in noč, vse dni v letu – pomirja.

In tako smo v Domu zadovoljivega zdravja, pomirjeni, vsi si med seboj želimo vse dobro in veliko prijetnega.

Stanovalka

MISLI O LJUBEZNI

Mislila sem, da ti je
sreča dana,
da pride, ko je čas,
k tebi sama.

Pa ni tako.
Blodim in hodim za njo,
se vedno izmika,
si išče skrivne poti.

Mislim si: »Nikjer je ni.«
Pa vendar obstaja.
Obstaja pot do raja,
če se zaljubiš v pravega,
ki pokaže ti pot do tja.

Po skupni poti hodita dalje,
prebrodita viharje, valove,
in vesta, zakaj v dvoje
je sreča za dva v toplini srca.

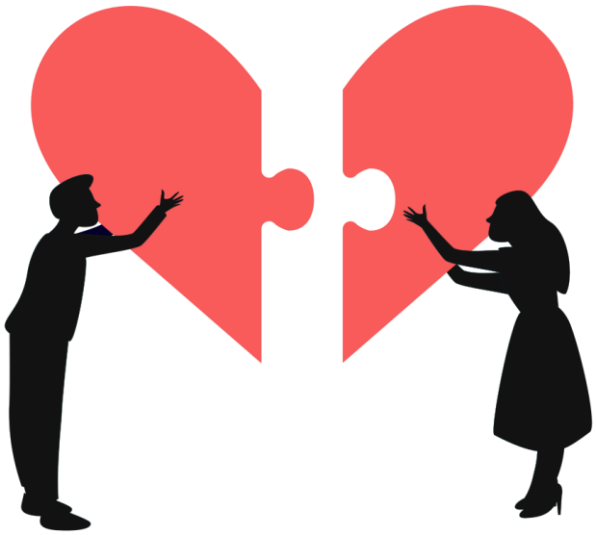

Vsak ob sebi vidita tudi drug drugega
v skupni pomoči za oba.
Sreča obstaja v ljubezni,
globini, toplini srca.

Ivana Giehler,
stanovalka

GOSPOD MIHA VERBIČ

plesalec, organizator, radiomehanik

Njegov moto je: »Ples je moja strast, ples je moja ljubezen, ples je moje življenje.«

Težko je na kratko opisati dolgoletno delo in življenje gospoda Mihe Verbiča.

Že pri 17 letih so ga navdušile plesalke in glasba z zahoda in je nato na plesiščih preživel več časa kot doma. Z 18 leti je dosegel 2. mesto na prvenstvu športnih parov v Ljubljani. Nato je postal podprvak v standardnih plesih v okviru Plesne zveze Slovenije. Zasluge za to je imel plesni mojster Adolf Jenko v Centralni plesni šoli na Petkovškovem nabrežju v Ljubljani. Ta šola je naučila plesati 200.000 plesalcev in 100 plesnih učiteljev.

Leta 1953 je g. Verbič dosegel prvi mednarodni razred v standardnih plesih v okviru Ljubljanskega plesnega kluba (LPK). Leta 1958 je prenehal tekmovati in postal organizacijski sekretar Plesne zveze Slovenije. Organiziral je mednarodne plesne turnirje, zlasti na Bledu, in leta 1980 prejel Riklijevo plaketo za razvoj turizma na Bledu. Nato je bil izvoljen v sedemčlanski prezidij Svetovne ljubiteljske plesne zveze WDSF, ki vključuje tudi vzhodnoevropske države.

Miha Verbič je prejel tudi številna druga priznanja. Leta 1986 je postal predsednik Plesne zveze Slovenije. Nato je leta 1992 ustanovil novi LPK za zrelo generacijo s 700 rekreacijami. Tako je ljubljanske plese oživel z več plesi v Festivalni dvorani. Takrat sva se priključila tudi midva z možem, plesali smo slavno četvorko, po koreografiji plesalca Adolfa Jenka poimenovano Jenkova četvorka.

G. Verbič je zaslužen tudi za postavitev spomenika plesnemu mojstru Adolfu Jenku ob 110. obletnici njegovega rojstva. Kip stoji pred stavbo Kazine v Ljubljani, kjer je imel mojster Jenko plesno šolo do začetka druge svetovne vojne.

Miha Verbič je dobil tudi številna priznanja s področja plesa. Najbolj znana je Jenkova nagrada, ki jo je za delo na področju plesa prejel ob svoji 75-letnici, predsednik države Borut Pahor pa mu je za večdesetletno ljubiteljsko delo na področju razvoja tekmovalnega plesa podelil visoko državno odlikovanje in naziv Seniorja družabnega in športnega plesa Slovenije.

Miha, hvala za vse, kar si naredil za ples v Sloveniji in izven nje! Hvala tudi v imenu nas, tvojih dolgoletnih in zvestih soplesalcev in prijateljev. Naj ti bo lepo v družbi domske skupnosti varovancev!

Napisala

Irena Debeljak, mag. farm.

MOJI SPOMINI IZ MLADIH LET

Živela sem na kmetiji na Dolenjskem, ko se je začela vojna. Lačni in žejni nismo bili, ker smo doma vse pridelovali sami. Bilo je težko, ker so bili v naši bližini prisotni Italijani, domobranci in partizani. V vsaki vasi je živel vaški zaupnik, ki so se mu zaupali partizani. Ta jih je porazdelil po hišah, kamor so hodili na tople obroke, ki so jim jih pripravile gospodinje, po jedači pa so se odpravili naprej na pot.

Spomnim se dogodka, ko so k nam na kmetijo prišli partizani, ki so se želeli okopati. Moja mama je pred hišo zakurila pod kotlom, v katerega je vrgla umazana oblačila partizanov. Oblačila jim je oprala in posušila, oni pa so se nato odpravili čisti na pot. Ti fantje so v vas prišli s harmoniko, s katero so nas razveselili ter priredili ples za mlade in stare.

Z 18 leti sem nato odšla v Ljubljano, kjer sem se zaposlila v Kliničnem centru in tam služila denar celih 35 let. Dogodki iz otroštva mi bodo za vedno ostali v spominu.

Stanovalka

BELI LABOD

Ne vem, kdaj, kako, zakaj
priplaval sem v ta prelepi kraj.
Sem sam, brez imena in spomina,
pred mano siva je gladina.

Filozofi spraševali so se,
od kod in kam in drugi,
ostal sem brez vprašanj,
spokojno plavam po gradaški strugi.

Oko zazre se v nebo.
Z neba otožno prikaže se mi sinjina,
nato pogled mi seže do globine,
z njo minejo vse bolečine.

Čas je neomajen, večen,
mračen postaja moj pogled.
Zastrejo trudne se oči
in plavam, plavam
dneve in noči.

Ne sprašujem se zakaj, od kod,
kot drugi.
Moj duh pa večno plava
po gradaški strugi.

Ivana Giehler,
stanovalka

KRATEK ŽIVLJENJEPIS

V slovo Janezu Debeljaku

Mag. JANEZ DEBELJAK, dipl. el. ing.

17. 5. 1939–9. 11. 2020 v Ljubljani

Janez Debeljak izhaja iz številčne družine Kocijančič-Debeljak iz Lipnice na Gorenjskem. Tu je večino svojih počitnic v otroški dobi preživel v družbi svojih dveh bratov, devetih bratrancev in sestrične. Teh časov se je zelo rad spominjal. Kot prvorojenec je bil vajen svoje odgovorne vloge v družini. To odgovornost je pozneje prenesel tudi na svoje službeno področje. Leta 1964 sva se poročila in imava tudi sama veliko družino: dva sinova, pet vnukov in dva pravnuka in vsi ga zelo pogrešamo!

Z veseljem se je udeleževal vseh družinskih praznikov in srečanj in obujal zanimive spomine. Tudi pri družinskih načrtih je rad in tvorno sodeloval in začel z besedami: »Bom takole povedal.« Bil je prijazen, dobrodušen in šaljiv ter pravičen do vseh družinskih članov in tudi pozneje v službenem okolju. Ljudje so ga vedno imeli radi. Najpomembnejši so mu bili dobri medsebojni odnosi, kar je bila njegova posebna vrlina. Rad je prisluhnil sodelavcem in z njimi delil življenjske izkušnje. Te njegove vrline in uglajenost so prispevale k službenemu nadimku »naš direktor«. Sodelavce je znal poslušati in jih tudi slišati.

S službenih poti, strokovnih posvetovanj in energetskih kongresov je prinašal nove ideje in možnosti za razvoj energetike v Sloveniji. Te dosežke se je trudil vpeljati v slovenski energetski sistem, kar mu je tudi precej dobro uspevalo. Slovensko energetiko je povezal tudi s svetom in jo vključil v pomembno mednarodno strokovno energetsko gibanje UNICHAL, kjer je bi predstavnik takrat prve socialistične države Jugoslavije. Vse to mu je omogočilo bogato znanje tujih jezikov.

Še kot upokojenec se je rad udeleževal novoletnih srečanj v svojem podjetju Energetika Ljubljana. Pozneje, ko so njegove zdravstvene težave že napredovale, je z vrha Ljubljanskega gradu z veseljem in zanimanjem opazoval »njegovo ljubljeno Toplarno« in vedno obujal spomine na svoja aktivna leta.

Rad je smučal in se že od mladosti posvečal plesu. Rad je potoval in skupaj sva prepotovala precej sveta. To naju je tudi še dodatno povezalo, saj sva se počutila kot mlada raziskovalca sveta, potovanja pa so nama omogočala tudi njegovo boljše razumevanje.

Ples je bil najina velika ljubezen. Že leta 1996 sva se vključila v organizirano plesno društvo LPK in ostala njegova aktivna člana vse do konca obstoja društva leta 2014. Več o tem lahko preberete v predstavitvi gospoda Mihe Verbiča, znanega plesalca in organizatorja, ki je sedaj prav tako stanovalec enote Kolezija. Z njim in njegovo soprogo Zorko smo se tudi prijateljsko družili in veselo plesali!

Zaradi več pridruženih bolezni se je Janez Debeljak leta 2018 vključil v enoto Kolezija, najprej v dnevno in nato v stalno varstvo. Želel se je vključiti v isti Dom in enoto, kjer sta pred njim bivali že tudi njegova mati in tašča in še številni drugi sorodniki. Vsi ti so se tu prijetno počutili in tako je bila vključitev lažja tudi za mojega moža. V Domu je našel veliko prijateljev, bil je vesel in se dobro počutil. Verjetno bi še vedno živel, če ne bi prišlo do nepričakovanih covidnih razmer in s tem tudi do omejenih stikov z družino in prijatelji.

Kratek življenjepis

Po končani VII. gimnaziji se je Janez Debeljak vpisal na Fakulteto za elektrotehniko v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1962. Leta 1978 je v Zagrebu pridobil naziv magistra ekonomskih znanosti. Stalno se je tudi dodatno izobraževal doma in v tujini.

Redno se je zaposlil v toplarni – Energetiki Ljubljana leta 1963, ko se je nato to podjetje vključilo v slovenski elektroenergetski sistem in v ljubljansko vročevodno omrežje. Temu podjetju je ostal zvest celo življenje.

Že od konca študija je sodeloval v raznih posvetovalnih organizacijah na mestnem in republiškem nivoju na področju elektrotehnike in energetike. Na tem področju se je tudi stalno izobraževal. V času službovanja je dobil več pohval in priznanj, največje pa je bila plaketa Nikole Tesle za razvoj jugoslovanskega gospodarstva.

Napisala žena

Irena Debeljak

MOJE OTROŠTVO IN MOJA MLADOST

Bila sem najmlajši otrok v družini. Rodila sem se kot šesti otrok. Ko sem bila stara eno leto, mi je umrl oče – mati je ostala sama na kmetiji. Čeprav sem bila najmlajša, ni bilo nobenega »crkljanja«. Ni bilo nobenih kupljenih igrač, bile so samo doma izdelane punčke, ki jih je mama naredila sama. Ni bilo toliko dobrih mož, kakor danes. Bil je le sveti Miklavž, ki smo ga vsi težko pričakovali. Prišel je samo ponoči, da ga ni nihče videl. Seveda so bili z njim tudi parkeljni. Bil je skromen, prinesel nam je jabolka, orehe, suho sadje, kakšen bonbon, tudi kakšno pomarančo. Tudi na palico ni pozabil. Mama jo je dala na kuhinjsko omaro tako, da je bil konček palice viden vsem. Če nismo bili pridni, smo dobili s palico po dlaneh.

Dobrodošel je bil tudi sneg. Tako smo se ga razveselili, da smo se kepali, delali sneženega moža, se sankali. Ko smo nekoliko odrasli, je bilo treba pomagati tudi pri lažjih opravilih. Poleg šole sem morala paziti na dve kozi, ki smo ju imeli doma za mleko. Krave smo čez poletje odgnali v planino. Tam so bili trije pastirji in sirar, ki je iz mleka izdeloval skuto, maslo in sir. Tja sva s sestro vsak teden odnesli hrano za pastirje in sirarja, domov pa sva se vrnili s sirom, skuto in maslom. Vse to smo potem prodali, da smo imeli nekaj denarja za nakupe v trgovini. Le malo je ostalo doma.

Živeli smo bolj skromno, od doma pridelane hrane. Tudi v šolo smo redno hodili: eno uro peš, v lepem in slabem vremenu. Otroštvo in mladost sta bila bolj skromna. Ampak mislim, da smo bili bolj srečni in veseli, kot v današnjem času. V družini je bilo veliko ljubezni in smeha. Bili smo srečni!

Stanovalka

SUVERENA SLOVENIJA

Ti moja dežela,
ti iskreni nasmeh,
preženi vse misli,
ki zate so greh.
Je greh premišljevati
o tem, kar pripada ti:
da v svoji domovini
vladamo mi.

Stoletja in stoletja drugim si služil,
v vojsko si šel,
svojo izvoljenko morda si zadnjič objel.
Ko si se vračal domov,
si bil zagrenjen, občutil krivico,
solzo grenkobe prekril si z desnico.

Čakala te zemlja domača,
ljubeča in hrepeneča,
in te bodrila:
Slovenec si, naše krvi.

V ljudstvu krepila se narodna zavest,
Cankar povzdignil je glas:
»Narod si bo pisal sodbo sam!«
Le tebi, domovina, ostal bom zvest.
Širila se želja po svojem narodu
od Aljaževega stolpa do Kolpe,
od Drave do morja
in do prekmurske Mure,

kjer se širijo naša obzorja.
Iztekala se leta, dnevi in ure.
Napočil je čas za nas.

In danes praznujemo,
praznujemo dan suverenosti,
zmagala je pravica.
Vsem žrtvam, ki zate prelile so kri,
naj pesem sprave in himna v grobu doni, slava vam.

V svoji domovini suvereno živimo,
sami si pot krojimo,
ki v duhu pravica bo,
naj ne prekrije je zlo.

Zastava slovenska plapola naj s ponosom
in himna naj se glasi:
»Da koder sonce hodi,
prepir iz sveta bo pregnan«.

Ivana Giehler,
stanovalka

OBISK PREDSEDNIŠKE PALAČE

Na povabilo iz kabineta predsednika države smo obiskali predsedniško palačo in se udeležili proslave ob dnevu suverenosti 25. oktobra. Stanovalci so bili navdušeni, da so se imeli priložnost srečati s predsednikom države g. Borutom Pahorjem in prisostvovati na proslavi.

Seveda je bilo potrebno že nekaj dni pred odhodom poslati seznam udeležencev in podatke o vozilu, s katerim se bodo udeleženci in spremljevalci pripeljali do palače, pa tudi podatke o vozniku, ki jih bo peljal. Vsi udeleženci so razumljivo morali izpolnjevati tudi pogoj PCT. Skupina enajstih stanovalcev se je tako 25. oktobra v spremstvu zaposlenih odpravila na obisk. Sprejem je potekal na visoki ravni, v skladu z vsemi pripadajočimi protokoli.

V namen proslave je stanovalka ga. Ivana Giehler napisala pesem *Suverena Slovenija* in jo na prireditvi tudi prebrala. Ga. Giehler je po obisku povedala: »Bilo je lepo, recitirala sem pesem, ki sem jo za to priložnost sama napisala, za kar se mi je g. Pahor osebno zahvalil in mi podaril praline v leseni škatli z zlato mašno, na kateri sta bili njegovi inicialki. Bila sem zelo počaščena.«

Zbrala sem še nekaj vtisov o samem obisku.

Stanovalka ga. Marijana Ogrin: »Zelo smo bili počaščeni, da so nas povabili na ogled predsedniške palače, kjer nas je predsednik sprejel z vsemi protokolarnimi častmi.«

Stanovalka ga. Jasna Stekar: »Bila sem presrečna, da sem lahko videla palačo in vse umetnine, zlasti slike.«

Stanovalka ga. Pelko: »Bilo je lepo, v sobi imam zdaj tudi sliko z dogodka.«

Stanovalec g. Feliks Žebovec: »Vesel sem, da me je doletela ta čast, da obiščem predsedniško palačo. Neverjetno, kako je bilo vse lepo.«

Roza Micevska,

delovna terapevtka

OBISKI RDEČIH NOSKOV

Z društvom Rdeči noski redno sodelujemo že eno leto. Srečanja potekajo na daljavo preko tabličnega računalnika in v živo. Na daljavo sodelujemo s klovneso Evo, in sicer enkrat tedensko za eno uro. Klovnesa je pred srečanjem na daljavo vedno seznanjena, s kom se bo pogovarjala in dobi nekaj splošnih informacij o osebi, s katero bo komunicirala. Pogovori so vedno prijetni, med njimi vladata obojestranska dobra volja in veselje, pa tudi petje. Tovrstna druženja so še toliko bolj pomembna za stanovalce, ki se iz različnih vzrokov zadržujejo v svojih sobah, in tudi za osebe z demenco. Po končanem pogovoru klovnesa osebo tudi na daljavo fotografira, mi pa posnetek natisnemo in stanovalec dobi fotografijo.

Predstavniki Rdečih noskov nas obiščejo tudi v živo in priredijo krajši glasbeni nastop za skupino in tudi posamezno za stanovalce, ki so nepomični in so v svojih sobah. Običajno prideta dve klovnesi ali pa klovnesa in klovn. Takrat je prisotnega obilo veselja, ker Rdeči noski vedno prinesejo veselje, smeh in dobro voljo, ki se čuti še po njihovem odhodu. Spomini namreč ostanejo in stanovalci še nekaj časa pripovedujejo o tem, kako je bilo lepo. Nekateri zaplešejo, drugi pa dogodek samo opazujejo. V času epidemije smo imeli podoknice; skupina Rdečih noskov je prirejala nastope zunaj Doma ali na domskem vrtu, stanovalci pa so dogodek spremljali iz svojih sob ali z domskih balkonov. Sodelovanje bo potekalo še naprej in tega se veselimo.

Roza Micevska,

delovna terapevtka

KAJ ŽELIM POSTATI?

Kot otrok (kar sem še vedno, samo malo višji in malo težji) sem imela polno zamisli, kaj vse bi želela početi in preizkusiti v življenju. In ne bom pozabila: ko so me starši prvič vprašali, kaj želim biti po poklicu, sem kot iz topa izstrelila, da želim postati veterinarka. Že od nekdaj sem bila velika ljubiteljica živali, takrat pa sem si prav posebej želela, da bi v življenju lahko počela nekaj v zvezi z živalmi. Ta želja je kmalu splavala po vodi, ko sem pri babičini sosedi, kjer sem med počitnicami pomagala na kmetiji, zagledala veterinarja z roko do ramena v kravji riti. V isti sekundi, kot sem zgledala ta prizor, sem idejo o poklicu veterinarke opustila. Kmalu sem dobila idejo, da bi želela iti po očetovih stopinjah. Odločila sem se, da postanem policistka. Ko sem očetu povedala, kaj želim postati po poklicu, mi je, še preden sem dokončala stavek, prepovedal, da bi sploh pomislila na to idejo, kaj šele da bi jo uresničila. Z vprašanjem, kaj želim početi v življenju, sem se ponovno znašla na začetku. Bližal se je vpis na srednjo šolo in porodila se mi je nova ideja. Če nimam dovolj dobrega želodca, da bi prenesla delo veterinarke in če nimam dovolj jeklenih živcev za delo z nepridipravi in prekrškarji, potem bom delala z mrtvimi. In ker sta me že od nekdaj zanimali anatomija in fiziologija človeškega telesa, sem si zaželela postati patologinja. Ko sem idejo zaupala očetu in mami, sta ostala brez besed ali pa sta se v upanju, da si bom čimprej premislila in prišla k pameti, le vzdržala komentarja. Skrita želja se jima je uresničila, ko me je nekaj noči tlačila nočna mora o tem, kako sem nekoga secirala na mizi in se je sredi obdukcije zbudil. Potem sem pomislila, da bi rada delala kaj v zvezi z ustvarjanjem

oblačil, nato, da bi rada bila slaščičarka in še bi lahko naštevala. Kot strela z jasnega sem si tik pred vpisom v srednjo šolo zaželela postati farmacevtka in se tudi vpisala v primerno strokovno šolo. V času srednje šole pa sem ugotovila, da se v tem poklicu ne najdem. Niso me pritegnili resnost, strogost in nenehno učenje ter spoznavanje novih zdravil in zdravilnih učinkovin. Nikoli nisem pretirano posegala po zdravilih, zato še danes ne vem, od kod je priletela ideja o tem, da bi želela delati kot farmacevtka. Ne bi bila ravno dober vzgled farmacevtski industriji, če bi bila farmacevtka, ki se zdravilom izogiba, namesto da bi posegala po njih. Kljub temu sem srednjo šolo uspešno zaključila in se v zadnjem letniku odločila, da se želim vpisati na radiologijo ter izpolniti dolgoletno željo, da bi se lahko ukvarjala z nečim v zvezi z anatomijo človeškega telesa. Potem pa sem po čistem naključju naletela na delovno terapijo in si v zadnjem trenutku premislila ter se vpisala v študij delovne terapije. Reči moram, da mi ni žal. Spoznala sem lepoto tega poklica ter ljudi, ki so hvaležni, da sem si ga izbrala.

Tjaša Šeliga,

animatorka in delovna terapevtka

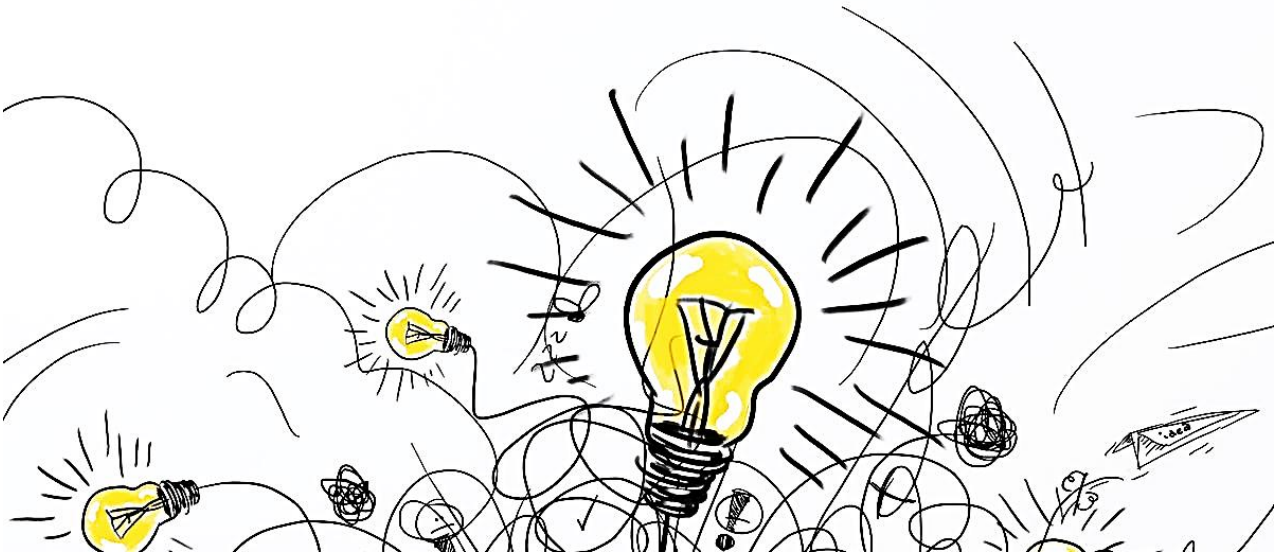

JESENSKI SPREHOD OB LJUBLJANICI

Kam vodi me pot,
le tja ob Ljubljanici,
kjer vrbe žalujke v drevoredu
priklanjajo se kot zelena zavesa,
ki se zrcali v gladini vodá.
Z valovi se poigra.
Zagledan v to lepoto
pozabiš skrbi in samoto.

Nekdo me pozdravi,
ki vsak dan tu sedi,
se vidi, da ne briga ga ritem ljudi.
Za njega dolg je dan.
Njegov čas premaknil v stransko je stran.
Deli si svoje pravice,
krog njega zbirajo svobodne se ptice.
Svoji resnici ostati zvest,
dokler ne zmrači se mu lice.

Prijazen nasmeh
prekrije njegov zapuščeni obraz,
a sreča mu sije v očeh.
Ljubljanica z zelenjem okrašena
mirno valovi.
Zgodbe znane so ji.
Nehote pomislim, da vsi
ljudje na zemlji tej
bratje in sestre smo si.

Ivana Giehler,
stanovalka

MIKLAVŽEV SEJEM 2021 V ENOTI KOLEZIJA

K sodelovanju na Miklavževem sejmu me je povabila organizatorka Tjaša, zato vam »iz prve roke« opisujem ta dva dneva.

Pred tremi leti, to je leta 2019, sem prvič prestopila prag našega Miklavževega sejma.

Zaradi covida v naslednjem letu, to je predlani, je sejem odpadel.

Redno obiskujem Tjašine ure, to so ustvarjalne delavnice, kjer nas seznanja z izdelavo raznih drobnih izvirnih predmetov. Ker vse organizira sama, nas s svojo živahnostjo in prepolna zamisli tudi privabi k ustvarjanju. Med smehom nevede poživljamo možgane in gibe prstov na rokah in izdelujemo, za kar še same ne vemo, kaj bo nastalo. In vedno nastane nekaj zelo prisrčnega. Tudi same smo navdušene nad izdelki. Občudujemo tudi pridne stanovalke, ki v svojih sobah pletejo in kvačkajo enkratne pletenine.

Sam sejem je namenjen razstavi izdelkov, ki smo jih stanovalke med letom same izdelale. Ogledajo si ga lahko tako stanovalci kot tudi njihovi svojci.

Na letošnjem Miklavževem sejmu smo bile v ekipi tri osebe: živahna, ustvarjalna in neutrudljiva Tjaša v svoji mladosti ter starejši dve: gospa Levstek in jaz. Že ob vstopu v prostor smo ugibale, ali bo za naše izdelke kaj zanimanja ali ne.

Ob zaprtju sejma nas je zelo razveselilo število obiskovalcev, ki so si želeli ogledati ročna dela iz volne in ostale izdelke, ki smo jih izdelale stanovalke.

Hvala vodstvu enote Kolezija za spodbudo in razumevanje: še bomo sodelovale z velikim veseljem.

Vsem zaposlenim in stanovalcem želim kolikor bo mogoče zdravo in zadovoljno življenje v letu 2022, vaša

Antonija Štucin,

stanovalka

MIKLAVŽ

Otroška srca
v nebo so zazrta,
vrata sobe so rahlo priprta.
Domišljija se razplamti,
čar otroštva čarobne noči.

Vsakega darila so veseli.
Naskrivaj Miklavž v njem pusti
del srca, tako rad jih ima.
Zlate niti z neba kažejo
smeri vesoljnega sveta.

Mimo planetov, oblakov
kočija drvi
z veliko hitrostjo,
da sredi noči vse obdari.
Da ne izpusti še tako zakotne vasi
in skrivne poti.

Otroci še spijo,
ko se zbude,
v odsevu otroškega srcá
očke zažarijo
kot zvezdice z nebá.

»Otroci, rad vas imam,
vsako leto komaj čakam,
da pridem k vam.«

Kočijo obrne v smeri nebes,

med molitvijo reče še vmes:

»Ostanite dobri in zdravi,

moji otroci, biseri v naravi.«

Ivana Giehler,

stanovalka

POMAGALA SEM NA MIKLAVŽEVEM SEJMU

Kot stanovalka doma sem bila povabljena, da bi pomagala na Miklavževem sejmu, ki je potekal v začetku decembra. Z veseljem sem se odzvala povabilu ter priskočila na pomoč, saj sem v preteklosti vodila svojo gostilno in mi tovrstno delo ni bilo tuje.

Vsi izdelki, ki so bili razstavljeni na sejmu so bili narejeni izpod rok nas stanovalk. Veliko izdelkov je bilo izdelanih na kreativni delavnici, volnena ročna dela pa so bila izdelana v skupini, ki jo je organizirala Manica. Tudi sama sem sodelovala pri izdelavi raznovrstnih razstavljenih izdelkov, zato sem še z večjim veseljem sodelovala na sejmu.

Ob prihodu na sejem smo vsakemu obiskovalcu ponudile bombončke ter jim prijazno ponudile pomoč pri ogledu razstavljenih izdelkov. Nekateri obiskovalci so večkrat prišli na ogled sejma, ker so jih premamili sladki bomboni, spet drugi so se ogleda udeležili z namenom, da bi poiskali unikatna darila za svoje najdražje.

Največ povpraševanja, smo opazile, je bilo po volnenih nogavicah, šalih, brezrokavnikih, puloverjih ter voščilnicah. Največ pozornosti pa so bile deležne voščilnice z različnimi oblikami, materiali ter velikostmi gumbov. Razstavile smo tudi različne izdelke kot so na primer različne živali narejene iz volne, volnen nakit, mucke, ročno izdelane denarnice, okraske za na božično novoletno smrečico, sivkine mošnjičke in še in še…

Sejem je bil izpeljan ob upoštevanju vseh ukrepov za zajezitev širjenja okužbe.

Vesela sem, da sem lahko sodelovala na Miklavževem sejmu in upam, da bom lahko, v kolikor mi bo služilo zdravje, sodelovala spet naslednje leto.

Milka Levstek,

stanovalka

TRI GENERACIJE: MARLENKA, MARIJA LUCIJA IN HANA STUPICA

16. decembra je bil v enoti Kolezija poseben dan. Zapomnili si ga bomo po tem, da smo si v družbi scenaristke in režiserke ogledali dokumentarni film *Tri generacije: Marlenka, Marija Lucija in Hana Stupica*. Dan pozneje je ena izmed naslovnih "junakinj" praznovala svoj 94. rojstni dan ...

Film Majde Širca govori o treh generacijah likovnih umetnic, slikark, risark, ki so v slabih sto letih dodobra zaznamovale slovensko kulturno zgodovino. Mama, hči, vnukinja. Vsaka s svojstvenim stilom in v svojem obdobju, pa vendar na skupen jim način – z izjemno natančnim tehničnim slogom in ljubeznijo do detajlov.

Približno polovico časa se film osredotoča na gospo Marlenko Stupica, ki je živela in ustvarjala v treh različnih obdobjih, treh različnih državah in treh različnih sistemih. Ustvarjati je začela že kot nekajletna deklica, sprva ji je kot orodje služil prst, za platno pa orošeno okno, kaj kmalu pa je posegla po čopiču, ki je bil nato njen spremljevalec dolga desetletja. Skozi zgodbo nas vodijo izjave gostov, od Pavleta Učakarja do Boštjana Gorenca – Pižame, s komentarji pa jo popestrijo tudi gospa Marlenka, njena vnukinja Hana in preko arhivskih posnetkov Marija Lucija. Omembo si seveda zasluži še znameniti slikar, gospod Gabrijel Stupica, sopotnik gospe

Marlenke in oče njuni hčerki Mariji Luciji, preko katere se je talent uspešno prenesel na najmlajšo generacijo umetniške družine Stupica.

Kako pomemben je doprinos Stupic, najbolj zgovorno obrazložim z dejstvom, da je moj sin, po letih vrstnik vnukinje gospe Marlenke, odraščal ob "njeni" Piki Nogavički (slikanice se še prav dobro spomni), sedaj pa z zanimanjem spremlja dela Hane Stupica, ki je mlajši generaciji dostopnejša tudi zaradi menjave medija; njena dela tako npr. krasijo steklenice butičnih vin, v filmu pa je opaziti tudi detajl, ko je znamenita mala kraljična njene babice kot modni dodatek odtisnjena na nogavicah za urbana stopala.

Gospe Marlenki v imenu celotnega kolektiva in stanovalcev enote Kolezija še enkrat želimo vse najboljše za njen nedavni rojstni dan, vse dobro v novem letu in da bomo še kdaj s takim zanimanjem spremljali pestre pripovedi iz njenega ustvarjalnega življenja!

Roza Micevska,

delovna terapevtka

ZAHVALA VAM, DRAGI ZAPOSLENI V ENOTI KOLEZIJA

Spoštovani, prav vsi in vsak posebej … Glavne sestre in »bratje«, vsi pomočniki, sestre, čistilke, receptorji, hišnik, kuharice in kuharji, perice, socialna delavka in delavec, zdravniki, drugo osebje, vodstvo ….

Moja mama Veronika Laharnar je pri vas preživela šest čudovitih zadnjih let. Kljub vsem obolenjem in tegobam je bila srečna. In za to ste zaslužni VI – da, VI, ki ste vedno skromni, ponižni, veseli, zabavni, dobrovoljni, ki poslušate in ki nudite pomoč iz vaših VELIKIH TOPLIH SRC. Ker vem, koliko ste vredni v očeh države, vam tu sporočam: NAJBOLJŠI IN NAJLEPŠI LJUDJE STE.

Mama je bila vedno oskrbovana, naj smo prišli zjutraj, zvečer, na praznični dan ali čez vikend. Bila je čista, urejena, nahranjena, v prezračenem prostoru … Na koncu je bila zelo zahtevna bolnica, a vi niste popuščali.

Tako ponosna sem, da smo bili del vas in da ste mami Veroniki polepšali in olajšali prehod v drugo dimenzijo.

Ni veliko, a vam moramo povedati: cela naša družina se vam zahvaljuje iz srca, ker ste najboljša ekipa v Sloveniji. Ker imam tako delo, da sem ves čas med ljudmi, pa vedite – saj to že počnem – da GLAS O VAŠI NEZMERNI PREDANOSTI, SRČNOSTI, RADOSTI IN DELAVNOSTI nosim daleč naokoli. Cela Slovenija bo vedela, kje prebivate najboljši ljudje, garači s srcem.

Radi vas imamo. Hvaležni smo vam. Vemo, verjemite, da vemo, koliko energije vlagate, koliko truda dajete v svoje poslanstvo, kljub temu, da imate svoja osebna življenja, ki niso vedno rožnata. A tega ni bilo nikoli čutiti. Da o plačilu za vaše delo sploh ne izgubljam besed, ker je sramotno.

Moja mama je bila srečna z vami in zato smo mi srečni zdaj, ko je odšla iz tega bolnega telesa, a veselega Duha, ki ste ga vi negovali z vso ljubeznijo.

NAJ SE VAM ZGODIJO NAJLEPŠE SANJE, KER SI JIH ZASLUŽITE.

Vladimira Prezelj z družino

Hvaležna hči Veronike Laharnar

Vrhnika, 15. 11. 2021

V okviru modela kakovosti E-Qalin smo vodje in ključni zaposleni izvedli projektno nalogo ter oblikovali vizijo DSO Ljubljana Vič - Rudnik za naslednje petletno obdobje.

Na dveh delavnicah o oblikovanju vizije smo se najprej ozrli v preteklost in se skupaj spomnili, kaj vse smo v Domu uresničili v minulih petih letih. Sledila sta pogled naprej in skupno načrtovanje dela za naslednjih pet let. Vizija nagovarja aktualne zadeve na področju investicij in programov dela s stanovalci, svojci ter zaposlenimi v Domu.

Verjamemo, da bomo s skupnimi močmi, medsebojnim sodelovanjem, zagnanostjo in doslednostjo uspešni pri uresničitvi postavljene vizije.

VIZIJA DOMA STAREJŠIH OBČANOV LJUBLJANA VIČ – RUDNIK ZA OBDOBJE 2021–2026

Leta 2026 smo dom prijaznih, ustvarjalnih, dobronamernih, srčnih, strokovno usposobljenih, športno aktivnih in motiviranih zaposlenih. Imamo zapolnjena vsa prosta delovna mesta. Naši notranji procesi so optimizirani, zato imamo več časa za delo s stanovalci. Zagotavljamo empatičen vzajemni odnos med zaposlenimi, stanovalci in svojci. Na spremembe se odzivamo hitro, ustrezno in profesionalno. V sklopu DPP (družini prijazno podjetje) in PRZ (promocija zdravja) imamo razširjen nabor storitev in aktivnosti za zaposlene z namenom promocije zdravja na delovnem mestu in dobrega usklajevanja poklicnega in družinskega življenja.

Pri delu izhajamo iz potreb in želja stanovalcev. V delo redno vključujemo prostovoljce, zunanje sodelavce in predstavnike različnih lokalnih organizacij ter ustanov. Uvajamo nov koncept integrirane oblike dela z osebami z demenco. Osnovno zdravstveno dejavnost zagotavljamo v skladu s splošnim dogovorom. V načrtovanje dela s stanovalci sistematično vključujemo njihove svojce. Svojci sodelujejo tudi na družinskih sestankih in pri paliativni oskrbi. Delo s stanovalci v enoti Kolezija poteka na podlagi koncepta kulture usklajenih odnosov. V obnovljenih prostorih enote Kolezija organiziramo delo v gospodinjskih skupinah.

Leta 2026 smo obnovili objekte A, B in delno C v enoti Kolezija ter izboljšali kakovost bivanja in pogoje dela v enoti. Izdelali smo investicijsko in gradbeno dokumentacijo za novogradnjo v

enoti Bokalce. Izboljšali smo energetsko učinkovitost zgradb in zmanjšali ogljični odtis. Nadaljujemo z izvajanjem brezpapirnega poslovanja in uporabo sodobnih tehnologij.

Vsak zaposleni je vključen v vsaj eno aktivnost iz nabora E-Qalin in PRZ ali koristi vsaj en ukrep DPP. S svojci stanovalcev aktivno sodelujemo pri izboljševanju kakovosti naših storitev.

Dom ni samo hiša,
dom smo ljudje.

DSO
Ljubljana Vič - Rudnik

DOGODKI V LETU 2021

MAREC

- 11. 3. so nam podoknico pripravili Rdeči noski. S seboj so prinesli veselje, nasmeh in obilo dobre volje, kar smo v tistem času najbolj potrebovali.

APRIL

- Stanovalec g. Zvonimir Šedlbauer nam je pripravil predavanje o svojem režiserskem delu.

JUNIJ

- 4. 6. smo na domskem vrtu izvedli tradicionalni Marjetkin piknik, in sicer v času cvetenja domskih marjetic.

- 16. 6. smo pripravili piknik – kosilo zunaj na vrtu.

JULIJ

- 17. 7. smo priredili plesno delavnico pod vodstvom profesionalne učiteljice plesa, gospe Neve Kralj. Tudi ta aktivnost je potekala na vrtu.

- 18. 7. smo nedeljsko popoldne popestrili s koncertom klasične glasbe, na katerem so nastopile violinistka Katarina Kralj, violončelistka Lara Bešič in pianistka Hana Bitenc.

- 22. 7. je naš stanovalec mag. Andrej Pavlič pripravil potopisno predavanje naslovom Nacionalna hrvaška parka Kornati in Slapovi Krke.

- 23. 7. smo spremljali otvoritev olimpijskih iger in v naslednjih dneh oz. do konca iger spremljali in navijali za naše olimpijce. V času poteka poletnih olimpijskih iger na Japonskem smo v sklopu kino projekcij predvajali dokumentarne in celovečerne filme o Japonski in na ta način skupaj spoznavali deželo gostiteljico iger. Ves čas je bil prisoten olimpijski navijaški duh.

AVGUST

- V mesecu avgustu smo ponovno začeli s plesnimi delavnicami pod vodstvom profesionalnega plesnega para Maje Pucelj in Petra Fileša, in sicer dvakrat mesečno.

- Skupina stanovalcev v spremstvu zaposlenih se je udeležila vodenega izleta po centru Ljubljane. Pod vodstvom turističnega vodiča smo si ogledali najznamenitejše dele mesta. Turistični vodič mestne občine Ljubljana g. Primož Žgajnar nas je popeljal do najbolj pomembnih znamenitostih mesta s pričetkom na Prešernovem trgu. Udeležilo se je 8 stanovalcev.

- 19. 8. je naš stanovalec mag. Andrej Pavlič pripravil potopisno predavanje z naslovom Teden jadranja po grških otokih Dodekanez.

SEPTEMBER

- 2. 9. Tradicionalna vsakoletna trgatev domske trte je tudi letos potekala v sproščenem in veselem vzdušju. Stanovalci so okušali sveže stisnjen grozdni sok in se posladkali z okusnim domačim pecivom. Ob poslušanju dobre glasbe so nekateri tudi zaplesali.

- 23. 9. je naš stanovalec mag. Andrej Pavlič za nas pripravil še eno potopisno predavanje, tokrat z naslovom Teden dni z rent-a-car po Siciliji.

- 30. 9. je na domskem vrtu nastopil moški pevski zbor Fantje z vasi.

OKTOBER

- Obiskali sta nas dve klovnesi – predstavnici Rdečih noskov in izvedli glasbeni nastop za skupino in nato še posamezne obiske za stanovalce, ki se zadržujejo v svojih sobah.

- Priredili smo kostanjev piknik, na katerem so stanovalci ob prijetni glasbi pokušali pečene in kuhane kostanjeve sadeže. Tudi na tem pikniku so nekateri zaplesali.

- Na naše veselje smo bili deležni še enega nastopa predstavnikov Rdečih noskov, tokrat sta nas obiskala klovn in klovnesa. Tudi tokrat ni manjkalo dobre volje, veselja in smeha. Ob zvokih harmonike sta klovnesa in klovn izvajala svoj zabavni nastop.

- 25. 10. nas je doletela čast, da je lahko skupina stanovalcev v spremstvu zaposlenih obiskala predsedniško palačo in prisostvovala slavnostni prireditvi ob dnevu suverenosti. Stanovalka ga. Ivana Giehler je za to priložnost napisala pesem Suverena Slovenija in jo na slovesnosti tudi prebrala. Za stanovalce je bil to poseben in nepozaben dogodek.

NOVEMBER

- Po daljšem premoru smo ponovno organizirali likovno delavnico pod vodstvom zunanje ljubiteljske slikarke gospe Marije Cerar. Stanovalci so se z veseljem preizkusili v tovrstnih aktivnostih.

- 18. 11. smo poslušali potopisno predavanja mag. Andreja Pavliča z naslovom Moja pot na Triglav.

DECEMBER

- Zaradi velikega zanimanja smo organizirali likovno delavnico, na kateri so stanovalci ponovno ustvarjali.

- Obiski Rdečih noskov so postali redni. Tudi tokrat sta nas obiskala klovn in klovnesa in priredila nastop za skupino in za posameznike.

- Priredili smo Miklavžev sejem, na katerem smo razstavili izdelke, izdelane v sklopu delovne terapije.

- Skupne prostore Doma smo okrasili s prazničnimi okraski in postavili novoletne jelke.

- Na ustvarjalni delavnici smo skupaj s stanovalci izdelali adventne venčke, s katerimi smo obeležili adventni čas.

- Organizirali smo štiri delavnice aktivnega plesnega sproščanja pod vodstvom profesionalnega plesnega para.

- Novoletna praznovanja smo prvič organizirali po posameznih bivalnih enotah in v jedilnici Doma, saj je skupno tradicionalno praznovanje s slavnostno večerjo zaradi upoštevanja ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2 tudi letos odpadlo.

- 30. 12. smo prisluhnili predavanju mag. Andreja Pavliča z naslovom Teden dni z jadrnico po srednji in severni Dalmaciji.

KRIŽANKA (Vir: Časopis Dnevnik, slikovna velika križanka, Razvedrilo 12)

							AVTOR: RUS	DEL NJIVE MED DVEMA RAZOROMA, OGON	POPLAH	NEMŠKA FILMSKA REŽISERKA RIEFENSTAHL	POVZROČANJE, DA SE KAJ PREMIKA	SPRIČEVALO, POTRDILO (ZASTAR.)
							TROPSKO DREVO S PAHLJAČASTIMI LISTI					
							SOL ALI ESTER OLJNE KISLINE					
							PODOBE, PREDSTAVE, KI SE POJAVLJAJO V SPANJU					
							OBDOBJE MEZOZOIKA / UDELEŽENEC SVATBE					
NANDE VIDMAR			PONOVNA PRILAGODITEV OKOLJU	OMAR NABER	NAROBNEŽ	AMERIŠKI DŽEZIST RIVERS / AŽIO (ZASTAR.)				NIKOLA TESLA / PREVAŽANJE Z ROLKO		
LETALEC									RJAVENJE / ENOTA ZA MERJENJE TLAKA, PASCAL			
URJENJE, VADENJE								PESNIK / SODELOVANJE V UPORU				
BALKANSKO GROBO DOMAČE SUKNO				OBRED							SLAVILNA LIRSKA PESEM	ENOTA ZA MOČ
MESTO V SREDNJEM IZRAELU BLIZU TEL AVIVA				OTON JUGOVEC			MESTO V SZ RUSIJI / PREDSTAVNIK RURALIZMA					
IGRALKA RINA				ZAPORA, OVIRA / STOTINKA FUNTA ŠTERLINGA								
DANSKI PISATELJ AAKJAER						SOL URANSKE KISLINE / KATE HUDSON						
HRVAŠKI PISATELJ KOVAČIĆ					VLADAR KRALJEVINE / POZDRAV PRI ODHODU						KAVBOJKE, JEANS	OKRET, ZASUK
Veliko	JUŽNOAMERIŠKA KAČA VELIKANKA, UDAV	MESTO NA KITAJSKEM / IND. MESTO (TADŽ MAHAL)							ARHITEKT MIHEVC			
PALIČASTA BAKTERIJA						LJUBLJANA / NEKD. ENOTA ZA IONIZIRAJOČE SEVANJE			EGIPČANSKA BOGINJA NEBA	ŽELJKO BEBEK / POVRŠINA, PO KATERI SE HODI		
ŠVICARSKI POLITIK (ADOLF)				ORIENTACIJSKA TOČKA / ANGELA MERKEL								
NASELJE VZHODNO OD ŽALCA								PODLAHTNICA				
Veliko	NEKDANJI NORVEŠKI SMUČAR (KJETIL ANDRE)							ŽENIN ALI MOŽEV OČE				

ANSHAN: mesto na Kitajskem, **AERONAVT:** letalec, **POSTAT:** del njive, **JEPPE:** danski pisatelj Aakjaer

KORENINE

Februar 2022, št. 15

Izdal: Dom starejših občanov Ljubljana Vič – Rudnik, enota Kolezija

Zanj: mag. Melita Zorec, direktorica

Uredili: Miki Radosavljević, Roza Micevska in Tjaša Šeliga

Oblikovanje in prelom: Miki Radosavljević in Tjaša Šeliga

Lektoriranje: Tine Vučko

Fotografije: domski arhiv

Natisnil: Grafični studio ART32 d.o.o.

Naklada: 80 izvodov